

de Schakel

CHRISTELIJKE BASISCHOOL

Schoolondersteuningsprofiel

CBS de Schakel
Harderwijk

Passend Onderwijs:

Mogelijkheden
Uitdagingen
Grenzen

Schoolondersteuningsprofiel CBS de Schakel

0. Inleiding

In dit document wordt een beschrijving gegeven van het schoolondersteuningsprofiel van onze school.

Deze beschrijving van het ondersteuningsprofiel is het uitgangspunt voor het inrichten van ons onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoefte, het bepalen van de grenzen van de zorg en het voldoen aan de wettelijke bepalingen die bestaan rondom zorgplicht en 'passend onderwijs'.

Schoolondersteuningsprofiel CBS de Schakel

1. Situatie rond passend onderwijs

Het zorgbeleid op onze school is gebaseerd op het strategische beleidsplan van het samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs van de acht gemeenten Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Nijkerk, Nunspeet, Putten en Zeewolde Stichting Zeeluwe. Aangezien ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband en ontwikkelingen op schoolniveau in het verlengde van elkaar (moeten) liggen, zijn er gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd.

De visie die in de bovengenoemde strategische beleidsplannen is geformuleerd, is sterk verbonden met de ontwikkelingen rondom 'passend onderwijs'.

Het opstellen van een schoolondersteuningsprofiel is daarbij een belangrijk onderdeel.

In ons ondersteuningsprofiel neemt de nadruk op het handelingsgericht werken een belangrijke plaats in. Alle scholen van ons samenwerkingsverband hebben zich verplicht handelingsgericht werken als uitgangspunt van hun pedagogisch en didactisch handelen te nemen.

Ons ondersteuningsprofiel sluit aan bij de eisen die vanuit het samenwerkingsverband zijn gesteld aan het niveau van de basiszorg. Wij willen - waar mogelijk- voor sommige kinderen ook vormen van breedtezorg bieden.

2. Missie CBS de Schakel

De Schakel wil een school zijn met hart voor het kind.

We streven naar een optimale ontwikkeling van hoofd, hart en handen.

Onze school is een christelijke school. In woord en daad proberen we het Evangelie gestalte te geven. We mogen de kinderen een stukje begeleiden op weg naar hun volwassenheid.

Graag willen we dat de kinderen zich veilig voelen in de school. Een goed pedagogisch klimaat is hierbij het uitgangspunt. Respect en waardering voor elkaar en voor hen die anders denken of zijn, vinden we belangrijk. Het sociale aspect, de juiste omgang met elkaar, vinden we van groot belang. Tevens willen we vanuit ons eigen voorbeeld de kinderen leren dienstbaar te zijn aan 'de ander'.

Regels op school zijn nodig voor de rust, orde en duidelijkheid. Het samen met de kinderen zoeken naar regels, die mede door hen 'gedragen' worden, vinden we een goede voorbereiding om nu en later te kunnen functioneren binnen de maatschappij. We leren de kinderen naar anderen te luisteren, conflicten te bespreken, zelf op te lossen en zich een eigen mening te vormen.

De bevordering van de zelfstandigheid neemt een belangrijke plaats in bij ons op school. Verantwoording leren dragen, speelt hierbij een duidelijke rol.

Wij zoeken een balans in het klassikaal aanbieden van leerstof en het geven van adaptief onderwijs. Onze ervaring is dat veel kinderen gebaat zijn bij een (korte) duidelijke instructie. Tijdens het vervolg van de les wordt er gedifferentieerd in (meestal) 3 groepen. Waar nodig wordt o.a. verlengde instructie of gerichte begeleiding vanuit een opgesteld groeps- of handelingsplan gegeven.

Er wordt rekening gehouden met de verschillen die er zijn tussen de kinderen. Kinderen die leer- of gedragsproblemen hebben, geven we extra aandacht. De kinderen die meer en verdiepende leerstof aankunnen, proberen we uit te dagen d.m.v. extra werk, o.a. in de vorm van 'plusuren'.

We streven er naar uit het kind te halen wat mogelijk is. Goede leerprestaties vinden wij belangrijk.

Contact met de ouders achten wij van groot belang. Samen sta je immers sterk in de opvoeding. Betrokkenheid van de ouders bij binnenschoolse- en buitenschoolse activiteiten staat bij ons hoog in het vaandel. Graag hebben we een 'lage' drempel voor de ouders.

Een goede samenwerking in het team vinden we belangrijk voor de doorgaande lijn in opvoeding en onderwijs. Het team volgt voortdurend nascholingen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

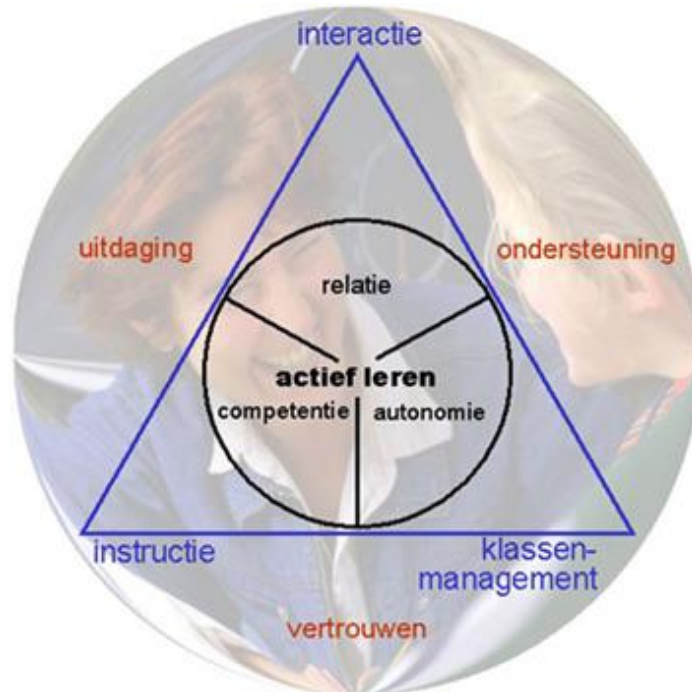
Wij willen kinderen tussen 4 en 12 jaar op bovenstaande wijze zo optimaal mogelijk begeleiden en stimuleren tot het ontplooiën van hun mogelijkheden en het verkennen van hun eigen wereld en 'de wereld'. Op deze manier willen wij kinderen voorbereiden op het voortgezet onderwijs en de maatschappij waarvan ze deel (gaan) uitmaken.

3. Onze visie op ontwikkeling, leren en onderwijs

Visie op ontwikkeling en leren

Bouwen aan de wereld van morgen, in een school waar je als kind graag binnenkomt.

De school is voor kinderen een plek waar ze zich kunnen ontwikkelen tot burgers van de toekomst, met voldoende intelligente en cultureel-maatschappelijke bagage en voldoende gevoel van eigenwaarde om volwaardig en op niveau deel te kunnen nemen aan het leven en de maatschappij.

Welbevinden, betrokkenheid en competentie bevorderen ontwikkeling. Een kind bezit van nature exploratiedrang, welke leidt tot persoonlijke groei. Wij hebben vertrouwen in de ontwikkelingskracht van het kind en nemen dat als uitgangspunt voor ons handelen. Wij erkennen, dat een kind in staat is tot het nemen en dragen van verantwoordelijkheid. In een omgeving waar oog is voor het individu kan een kind zichzelf zijn.

Visie op onderwijs

- Zorg en onderwijs verwijzen naar hetzelfde (primaire) proces. Vanuit onze visie is het onderscheid tussen beiden eigenlijk niet relevant en ook niet gewenst. Onderwijs en zorg zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, al is het belangrijk om met ouders te communiceren over grenzen aan de zorg.
- Onze kernwaarden zijn: respect, vertrouwen en hart voor elkaar.
- We zien sociaal emotionele ontwikkeling als basis voor goed functioneren. We zijn hiervoor op zoek naar een gedegen structurele werkwijze, die nog beter zorg kan dragen voor deze basis.
- Het team is samen met de ouders verantwoordelijk voor een goed opvoedingsklimaat op school.
- Wij zoeken de balans tussen vraaggestuurd onderwijs en een stimulerend aanbod in een rijke leeromgeving.
- Wij zien leren en ontwikkelen als een sociaal proces dat plaats vindt in een veilige omgeving.

Schoolondersteuningsprofiel CBS de Schakel

- Ontwikkeling dient zoveel mogelijk aan te sluiten bij de 'zone van de naaste ontwikkeling'.
- We geven kinderen ruimte om te leren op de manier die het beste bij hen past (differentiatie).
- Wij zien ouders als belangrijke schakels, die wij zoveel mogelijk willen betrekken bij de ontwikkeling van hun kind(eren).
- Wij hebben competente leerkrachten t.a.v. het creëren van een goed pedagogisch klimaat, het in de praktijk brengen van de onderwijsvisie, het didactisch goed toegerust zijn, het kunnen aanbieden van onderwijs op maat, het kunnen signaleren van indicatie voor zorg.

Ons onderwijsaanbod

Een deel van de kinderen van onze school komt uit taalzwakke gezinnen, vandaar dat wij in ons aanbod veel aandacht besteden aan taalontwikkeling en lezen. We werken met moderne leermethoden voor de vakgebieden taal, lezen en rekenen. Deze methoden vormen de basis van ons onderwijsaanbod; hiermee voldoen we aan de kerndoelen.

We kiezen voor de onderdelen taal, lezen en rekenen voor gebonden en stapsgewijs uitgevoerde leeractiviteiten. De eind- en tussendoelen zijn hiervoor de uitgangspunten. Voor het vaststellen van deze doelen maken we gebruik van de referentieniveaus voor taal en rekenen.

Het denken in (minimum)leerdoelen en het aanbieden van aanvullende stof zijn essentieel voor het bepalen van de instructiebehoefte van groepen leerlingen. Ook is het opstellen van eigen leerlijnen in ontwikkeling. Het onderscheiden van de instructiebehoefte geschiedt in eerste instantie via de opbrengsten op methodetoetsen, in tweede instantie op opbrengsten op normtoetsen, presteren op werk in de leersituatie en op inzicht/ informatie van de leerkracht.

We werken met het model convergente differentiatie. Daarbij proberen we de verschillen tussen kinderen zo klein mogelijk te houden en is het onderwijs, bijvoorbeeld door het gebruik van meerdere instructiegroepen binnen eenzelfde leerstofeenheid, er op gericht de basisorganisatie van het leerstofjaarklassensysteem in stand te houden.

We werken niet met niveaugroepen, maar met instructiegroepen die als volgt worden onderscheiden:

- I Leerlingen die de basisinstructie krijgen
- II Leerlingen die een aanvullende of verlengde instructie nodig hebben
- III Leerlingen die verdiepende en verrijkende instructie nodig hebben.

We vinden het belangrijk goede differentiatie in de praktijk te brengen: aandacht voor kinderen die de gangbare begeleiding nodig hebben, maar ook voor hen die een extra aandacht nodig hebben.

Instructie, kern van goed onderwijs

Een leerkracht varieert de instructie al naar gelang de behoeften van de leerlingen.

De instructie voldoet aan de volgende criteria:

1. Alle kenmerken van het model effectieve instructie.
2. De individuele aanspreekbaarheid: alle leerlingen voelen zich aangesproken, niet alleen de zwakkeren of de sterkeren.
3. De veiligheid: leerlingen moeten de kans krijgen om fouten te maken, (met medeleerlingen) te kunnen overleggen of hun beurt voorbij te laten gaan.

De leerkracht, centrale factor binnen goed onderwijs.

De leerkracht is de meest cruciale factor binnen ons onderwijs. Het is aan hem of haar om in staat te zijn een vertaling te geven van de maatschappij, zoals die door de school (ouders en leerkrachten) is

Schoolondersteuningsprofiel CBS de Schakel

vastgelegd in het Meerjarig Schoolplan 2018-2022. Dit stelt hoge eisen aan een leerkracht op onze school:

- Vakbekwaam, verantwoordelijk en betrokken.
- Sterk in organisatie en klassenmanagement.
- Professioneel in staat om vanuit de schoolvisie en missie een eigen invulling te geven aan het onderwijs. Het is het individuele, dat een extra dimensie geeft aan de collectieve visie en missie. De leerkracht is een voorbeeld en inspiratiebron.
- Gericht op kwaliteit en resultaat. Naast het proces is het resultaat evenzeer belangrijk. Het hebben en kunnen gebruiken van kennis is van belang in onze huidige maatschappij. Een leerkracht op onze school is een kennisoverdrager.
- Gericht op het werken op een school als gemeenschap, die een samenbindende functie heeft binnen de wijk: breed ontwikkeld, inzetbaar en handelend vanuit het principe dat groepsprocessen (homogeen en heterogeen) net zo belangrijk zijn als het individu.

Afstemming van ons aanbod op de mogelijkheden van de kinderen

Wanneer kinderen in hun ontwikkeling, zowel cognitief als sociaal/ emotioneel, belemmerd worden, kan (steeds in overleg met ouders, IB-ers en orthopedagoog):

- het programma aangepast worden (hoeveelheid en keuze van het werk, het werktempo, of het niveau);
- gekozen worden voor het werken in een andere methode, met ander materiaal. In beide gevallen doen de leerlingen zoveel mogelijk met de groep mee. Streven is het halen van de kerndoelen. De leerbaarheid van het kind is zodanig, dat het ons reguliere leerstofaanbod helemaal of grotendeels kan verwerken, in elk geval een minimaal gemiddelde beheersing van de leerstof tot eind groep 6, opdat de leerling kan deelnemen aan het voortgezet onderwijs;
- gekozen worden voor een langer verblijf in een bepaalde groep;
- gekozen worden voor tussentijdse terugplaatsing;
- gekozen worden voor een traject "passende plaats", i.s.m. Zeeluwe;
- gekozen worden om kinderen met een ontwikkelingsperspectief op school te houden;
- gekozen worden voor een verwijzingstraject naar het SBO;
- gekozen wordt voor ambulante ondersteuning vanuit het SO of een clusterschool; in de vorm van arrangementen.

Handelingsgericht werken

Bij handelingsgericht werken (HGW) maakt de leerkracht een plan om het onderwijs in LeerUniek, een datasysteem met methode- en niet-methodegebonden toetsen, vorm en inhoud te geven. Daarbij wordt steeds de cyclus HGW doorlopen, met de daarbij behorende stappen:

Data

1. Verzamelen van gegevens op het gebied van de basisvaardigheden.

Duiden

2. Signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften: Welke leerlingen vallen op bijvoorbeeld door een lage of opvallend hoge toetsscore? Is er incidenteel sprake van terugval/sterke vooruitgang of speelt dit al langere tijd? (data-analyse op groepsniveau)
3. Onderwijsbehoeften benoemen: Wat vragen deze leerlingen van mij?

Doelen

4. Het clusteren van leerlingen: Welke leerlingen kan ik hiervoor bij elkaar brengen als (tijdelijk) groepje omdat ze (ongeveer) hetzelfde van mij vragen?
5. Opstellen van een groepsplan: Wat bied ik deze groep leerlingen aan?

Doen

6. Uitvoeren van het groepsplan: Op welke momenten doe ik dit?

Het clusteren van leerlingen

Het clusteren van leerlingen is een belangrijk aandachtspunt in de cyclus van handelingsgericht werken. Tijdens de groepsbespreking bespreken de IB-er en de leerkracht(en) welke leerlingen het beste geclusterd kunnen worden en welke maatregelen voor het klassenmanagement daarvoor nodig zijn.

De clustering die de leerkracht maakt, is wel flexibel: niet voor altijd en voor elke activiteit.

Na het doorlopen van de cyclus wordt tijdens de groepsbespreking de clustering van leerlingen opnieuw kritisch bekeken en zo nodig heroverwogen:

- Wat zijn de leerlingresultaten?
- Leren de leerlingen in het groepje van en met elkaar?

Dit is heel belangrijk om te voorkomen dat er toch langdurig homogeen groeperen van leerlingen gaat ontstaan en leerlingen wordt ontnomen te leren van 'de goeden'.

Het clusteren van leerlingen kan binnen de groep plaatsvinden, maar binnen de remedial teaching bij ons op school ook klassendoorbekend. In het laatste geval werken enkele groepsleerkrachten met elkaar samen en maken zij afspraken ten aanzien van de invulling van de groepsinstructie en de begeleiding.

Wanneer de leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften zijn geclusterd, maakt de leerkracht een passend plan, het groepsplan. Het groepsplan is in essentie het resultaat van de 4 eerder doorlopen stappen.

De intern begeleider

De intern begeleider (IB-er) organiseert, coördineert en bewaakt de leerlingenzorg binnen de school. Zij ondersteunt collega's bij het uitvoeren van zorgverbredingsactiviteiten en zorgt voor een afstemming van deze activiteiten op schoolniveau.

De IB-er voert gesprekken met leerkrachten, ouders en hulpverleners en ziet er op toe dat gemaakte afspraken nageleefd worden.

De IB-er heeft twee tot drie momenten in het jaar waarop met de leerkracht alle kinderen uit de groep worden doorgesproken (waarvan twee momenten mét klassenbezoek). Voor de kinderen met zorg wordt een vervolgspraak gemaakt. Ook zijn er tussentijdse gesprekken betreffende de kinderen met zorg.

Remedial teaching of plustaken voor leerlingen met extra zorg

Het beleid binnen de school is er opgericht dat de leerkracht zoveel mogelijk zelf de hulp aan zorgleerlingen geeft en daarvoor extra tijd vrijmaakt tijdens zelfstandig werkmomenten.

De leerkrachten hebben ieder een zorgmap in de groep met het stappenplan en de benodigde toets- en registratieformulieren (zoals aanmeldingsformulier, handelingsplan e.d.).

Schoolondersteuningsprofiel CBS de Schakel

Door een positief verwachtingspatroon, goede instructiekwaliteit, gedegen klassenmanagement (o.a. het bevorderen van zelfstandig werken en directe instructie) en het realiseren van een hoge taakgerichte leertijd, kan de leerkracht al veel aan extra zorg geven. Dit geldt voor zowel de kinderen die het moeilijk hebben, als de kinderen die meer aankunnen.

In een aantal gevallen wordt hulp buiten de groep verleend, b.v. aan voormalige “rugzakleerlingen”, dyslectische kinderen of kinderen met grote leer- of gedragsproblemen.

Deze hulp is mogelijk doordat er onderwijsassistenten en vrijwilligers zijn aangesteld.

Het is mogelijk dat een kind dat bij een bepaald vak veel problemen heeft, met een lagere groep meedraait. In overleg met de ouders kan besloten worden het kind een extra jaar in dezelfde groep te laten, als dit voor de emotionele en/ of verstandelijke ontwikkeling van het kind beter is. Zo'n besluit wordt genomen aan de hand van verschillende toetsen en observaties, en natuurlijk in overleg met de IB-er en ouders. Heel sporadisch kan het voorkomen dat ouders en school van mening verschillen. Doorslaggevend hierbij is uiteindelijk de mening van de school, c.q. de schoolleiding.

Voor de kinderen die meer aankunnen, zijn er verrijkende taken binnen de methode, verrijkende materialen en mogelijkheden binnen de groep (waaronder gebruik routeboekje SLO, Kien, Vooruit, powerpoint en werkstukken maken op internet).

De leerkracht van de plusklas (de plusklas van onze Stichting VCO is gehuisvest in onze dislocatie) is werkzaam binnen onze school en heeft het afgelopen jaar wekelijks plustaken aan de kinderen van groep 1-8 aangeboden. Gedurende de hele week werken de leerlingen in hun eigen groepen aan de opdrachten. Eén keer per 2 weken komen leerlingen van de bovenbouw gezamenlijk een uur samen met de plusleerkracht om hun opdrachten te bespreken en presentaties te geven. Voor de onderbouw is de leerkracht actief met het Plan Verrijkt Aanbod, waarbij de insteek is om leerkrachten tools te geven om zelf het aanbod aan leerlingen die een verdiepte instructie behoeven, te versterken. Er is ook ruimte voor begeleiding van individuele leerlingen die vastlopen.

Groepsbespreking en bespreking toetsresultaten

Naar aanleiding van de toetsgegevens en observaties rondom de zorg van de kinderen wordt een gesprek gehouden over de resultaten door de leerkracht en de IB-er.

Groepsgegevens en individuele leerlingen worden besproken.

Indien nodig wordt noodzakelijk aanvullend onderzoek verricht en een actieplan of handelingsplan opgesteld.

In deze plannen worden de volgende zaken beschreven: het probleem waar een leerling mee worstelt, de doelen waaraan gewerkt gaat worden, de te gebruiken materialen en het evaluatiemoment van de doelen. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

De leerkracht past na elke toets de handelingsplannen in LeerUniek aan. De leerkrachten presenteren op een zorgvergadering in februari/ maart aan elkaar de trendanalyse van de groep.

De methodes geven voor alle leerlingen over het algemeen voldoende leerstof om te oefenen, extra hulp te geven of extra uit te dagen. Daarnaast beschikt de school over een aantal andere “bronnen” zoals naslagwerken, artikelen en digitale hulpprogramma's om, als het nodig is, speciale of extra oefenstof aan te kunnen bieden.

Regelmatig bespreken de teamleden met elkaar hoe, wanneer en welke leeractiviteiten ingezet kunnen worden. Ook geeft men elkaar, waar nodig of gewenst, tips bij het opstellen van groeps- of individuele handelingsplannen. Een groot voordeel hierbij is dat de leerkrachten gebruik kunnen maken van elkaars kwaliteiten en ervaringen.

Leerlingbespreking

Regelmatig houden we een leerlingbespreking in een bouwoverleg of in een kleinere setting (zoals het bouwoverleg). Leerkrachten kunnen elkaar tips geven over de invulling en vormgeving van de zorg voor een bepaald kind. Ook de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedragsproblemen, bijv. bij het buiten spelen en in de pauzes, worden besproken.

Het groepsplan

Een groepsplan omvat een beschrijving van het basisaanbod op een vakgebied voor een bepaalde periode voor de hele groep. Het is de bedoeling dat daarnaast in het groepsplan concrete en praktische aanwijzingen staan beschreven voor de manier waarop de leerkracht omgaat met de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen in de groep.

Het groepsplan richt zich dus op het aanbod aan alle leerlingen in de groep. Een groepsplan is doelgericht, met hoge verwachtingen ten aanzien van alle leerlingen, om te komen tot betere resultaten.

Individuele (cluster) handelingsplannen

Er blijven altijd individuele handelingsplannen bestaan. Deze clusterplannen zijn bedoeld voor de kinderen die herhaaldelijk onvoldoende profiteren van het aanbod zoals opgenomen in het basisgroepsplan en de aanpak die de leerkracht daarbij hanteert. Dit geldt voor leerlingen die extra ondersteuning of juist extra uitdaging nodig hebben.

Kinderen met een individuele aanpak (Ontwikkelingsperspectief)

Kinderen met een O.P.P. (ontwikkelingsperspectief) kunnen het normale schooltempo en/of -niveau niet aan. In het O.P.P. worden, m.b.v. de orthopedagoog van een expertisecentrum, tussen- en einddoelen geformuleerd op een bepaald leergebied. Vanaf groep 5 is een O.P.P. mogelijk.

4. Onze visie op zorg en interne begeleiding

Zorg en onderwijs verwijzen naar hetzelfde (primaire) proces. Vanuit onze visie is het onderscheid tussen beide eigenlijk niet relevant en ook niet gewenst. Onderwijs en zorg zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Onze mogelijkheden zijn echter niet onbegrensd. We laten ons in ons handelen leiden door de volgende overwegingen:

- De visie op zorg
- Visie op interne begeleiding
- De visie op instructiebehoefte en differentiatie
- De grenzen aan de praktische haalbaarheid

Visie op zorg

-De leerkracht is coach en begeleidt kinderen in het ontwikkelingsproces. De leerkracht richt zich in eerste instantie altijd op het welbevinden van het individu en / of van de groep en stemt daar zijn of haar acties op af.

-De leerkracht is gericht op het in beeld krijgen van specifieke onderwijsbehoeftes van een kind en hanteert daarbij signaleringsinstrumenten die de sociaal-emotionele en cognitieve zorgvragen in beeld brengen.

-De leerkracht heeft kennis van de wijze waarop het zorgbeleid wordt uitgevoerd ter voorkoming van problemen op sociaal- emotioneel gebied en voert de schoolafspraken uit die zijn vastgesteld rondom zorg.

-De leerkracht hanteert methodieken die op schoolniveau zijn afgesproken, enerzijds ter bevordering van de doorgaande lijn, anderzijds ter voorkoming van problemen (zowel cognitief als sociaal-emotioneel).

--De leerkracht kent de signalen, behorende bij specifieke zorggroepen (bijv. hoogbegaafdheid, gedragsstoornissen, leerstoornissen, pestgedrag) en/of stelt zich daarin lerende op.

-De leerkracht is in staat de gegevens in het leerlingvolgsysteem (LVS) te verzamelen (voert o.a. de toetskalender uit), gegevens te analyseren en te vertalen naar het lesstofprogramma.

Het kind mag en kan altijd rekenen op hulp wanneer signalen van zorg zich voordoen.

-De leerkracht zorgt voor de juiste hulp op het juiste moment en is in staat het onderwijs zo te organiseren, dat tegemoet gekomen kan worden aan de individuele zorgvraag. Hij of zij stelt zich lerende op en vraagt om hulp, wanneer er zich problemen voordoen. De leerkracht is in staat planmatig de zorg uit te voeren.

Visie op interne begeleiding

Leerkrachten mogen rekenen op deskundige begeleiding m.b.t. het onderwijskundig- en pedagogisch handelen. Hiervoor zijn onze IB-ers verantwoordelijk:

De interne begeleider is:

- de interne coach en is in staat tot het verlenen van consultatieve begeleiding
- adaptief in de begeleiding
- in staat om de leerkracht te ondersteunen bij het vergroten van de competentie onderwijskundig- en pedagogisch handelen in de groep
- op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen en volgt de gewenste scholing
- gericht op het versterken van de eigen competenties
- in staat tot het ontwikkelen en uitvoeren van een zorgstructuur
- de vertegenwoordiger van de school in de relatie met externe instanties

- degene die waakt en communiceert over de grenzen aan de zorg
- de bewaker van het belang van de individuele leerling, het belang van de hele groep en het belang van de betrokken leerkracht
- verantwoordelijk voor de uitvoering van de zorgstructuur.

De visie op differentiatie

Onze grenzen aan de praktische haalbaarheid

Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte stellen extra eisen aan de school (het gebouw), de leerkrachten, de IB-er en ook de medeleerlingen. En het uitgangspunt is dat elke leerkracht in principe ruimte heeft voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte. Dat betekent echter niet dat elke leerling met een specifieke onderwijsbehoefte kan worden geplaatst op onze school. Elke aanmelding wordt expliciet beoordeeld (zie procedure toelating).

Bij ieder verzoek tot plaatsing zal opnieuw een afweging gemaakt worden. Kern van deze afweging is de vraag of de combinatie van specifieke onderwijsbehoefte en de extra ondersteuning die noodzakelijk is, past binnen de mogelijkheden van onze school. Het gaat daarbij om de balans tussen de hulpvraag van het kind en de (on)mogelijkheden van onze school. Ook dient daarbij meegenomen te worden of externe-hulp extern ingeschakeld kan worden.

Bij elke aanmelding wordt gekeken naar een reeks aspecten. Wat vraagt het kind met betrekking tot:

- Pedagogische aanpak
- Didactische aanpak
- Kennis en vaardigheden van de leerkracht en het team
- Organisatie binnen de school en binnen de klas

Schoolondersteuningsprofiel
CBS de Schakel

- Materiële aspecten (gebouw)
- De positie van de medeleerlingen
- De rol van de ouders
- De externe ondersteuning

Er kunnen zich situaties voordoen, waarin de grenzen aan de zorg voor de kinderen worden bereikt:

- Verstoring van rust en veiligheid
Indien sprake is van een onderwijsbehoefte waarbij zich ernstige gedragsproblemen voordoen die leiden tot ernstige verstoringen van de rust en de veiligheid in de groep, dan is voor ons de grens bereikt als wordt beoordeeld dat het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs aan de gehele groep en aan de betreffende leerling te bieden.
- Onbalans tussen verzorging/behandeling – onderwijs
Indien een leerling een handicap heeft, die een zodanige verzorging/ behandeling vraagt dat daardoor zowel de zorg en behandeling voor de betreffende leerling, als het onderwijs aan de betreffende leerling onvoldoende tot zijn recht kan komen, dan is voor ons de grens bereikt waardoor het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs aan het betreffende kind met een handicap te bieden.
- Verstoring van het leerproces voor de andere kinderen
Indien het onderwijs aan de leerling met een specifieke onderwijsbehoefte een zodanig beslag legt op de tijd en de aandacht van de leerkracht dat daardoor de tijd en aandacht voor de overige (zorg)leerlingen in de groep onvoldoende of in het geheel niet kan worden geboden, dan is voor ons de grens bereikt waardoor het niet meer mogelijk is om kwalitatief goed onderwijs te bieden aan de (zorg)leerlingen in de groep.
- Gebrek aan zorgcapaciteit
In het verlengde van de onder punt drie beschreven situatie is de school niet in staat een leerling met een specifieke onderwijsbehoefte op te nemen vanwege de zwaarte en het aantal zorgleerlingen dat al in een bepaalde groep voorkomt. Per aanmelding zal de afweging moeten plaatsvinden of er voldoende zorgruimte aanwezig is.

Grenzen aan de leerbaarheid van kinderen

Kinderen met de volgende kenmerken kunnen door ons opgevangen worden:

- Kinderen met een IQ rondom het gemiddelde: ergens tussen 80 à 85 enerzijds en 135 à 140 anderzijds met een min of meer probleemloze ontwikkeling;
- Kinderen met (beperkte) leerproblemen op één of meer vakgebieden van taal, lezen en rekenen met als ontwikkelingsperspectief begin groep 8;
- Kinderen met (beperkte) leerproblemen op één of meer vakgebieden van taal, lezen en rekenen met als ontwikkelingsperspectief begin groep 7 en/of LWOO;
- Kinderen met een vertraagde lees- taalontwikkeling;
- Kinderen met enkelvoudige of meervoudige dyslexie;
- Kinderen met een vertraagde rekenontwikkeling;
- Kinderen met dyscalculie;
- Kinderen met (beperkte) problemen in hun sociaal-emotioneel functioneren*;

Schoolondersteuningsprofiel
CBS de Schakel

- Kinderen met faalangst;
- Kinderen met zwak ontwikkelde sociale vaardigheden.

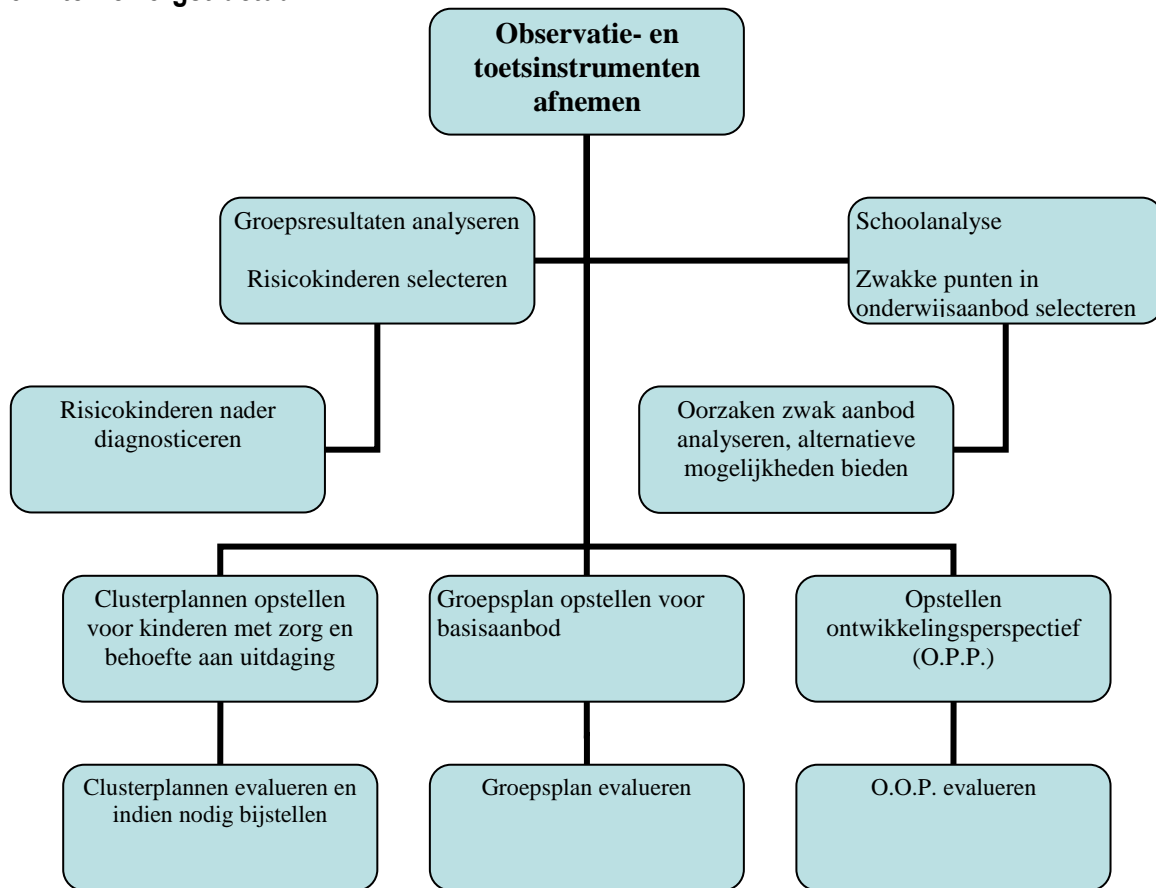
*Hieronder vallen ook de kinderen met ADHD, lichte autistische stoornissen, etc.

Voor kinderen met de volgende kenmerken staan wij in principe ook voor open, tenzij uit aanvullend onderzoek blijkt dat deze kinderen onze zorgbreedte en/ of zorgzwaarte te boven gaan:

- Kinderen met een IQ ondergrens van 75;
- Kinderen met een ernstig vertraagde taalontwikkeling en een ontwikkelingsperspectief van eind groep 6;
- Kinderen met een ernstig vertraagde rekenontwikkeling en een ontwikkelingsperspectief van eind groep 6;
- Kinderen met (ernstige) problemen in hun sociaal-emotioneel functioneren;
- Kinderen met (ernstige) gedragsproblemen en/of werkhoudingsproblemen;
- Kinderen met behoefte aan specialistische didactische hulp op taal/rekengebied;
- Kinderen met behoefte aan specialistische pedagogisch hulp, bijvoorbeeld voor kinderen met problematieken als NLD, ODD, PDD-nos, hechtingsstoornissen, syndroom van Down, etc.

Aanmeldingen van deze kinderen worden uitgebreid door directie en IB-er besproken en ook het team wordt om advies gevraagd, alvorens de directie een besluit neemt over toelating. Bij deze afwegingen speelt ook mee of een kind in aanmerking komt voor breedtezorg (=ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband middels ambulante begeleiding). Een belangrijk beslissingscriterium voor de breedtezorg is de vraag of de basisschool in staat is het kind gedurende een aantal dagdelen adequaat op te vangen en de mogelijkheid heeft de benodigde expertise te ontwikkelen.

5. Interne zorgstructuur

Stap 1 Signaleren

Uitgangspunt is toetsafname voor de hele groep. Dit verloopt volgens een toetskalender. De toetsen worden door de leerkracht zelf afgenomen en nagekeken. Het signaleren vindt plaats bij taal (spelling/ begrijpend lezen, dyslexievolgdocument), rekenen en lezen. In groep 1 en 2 gebeurt het signaleren (ook op soc. emotioneel gebied en motoriek) d.m.v. observaties, toetsing van taal en rekenen en vanuit het dyslexievolgdocument. De resultaten worden weergegeven op toetsoverzichten (o.a. in het leerlingvolgsysteem ParnasSys en LeerUniek).

Stap 2 Problemen analyseren

De gegevens worden in 1^e instantie door de leerkracht geanalyseerd op groepsniveau + individueel. De criteria zijn verschillend per vak/ vormingsgebied maar over het algemeen gaan we uit van een D en E score voor leerlingen die verder geanalyseerd en doorgetoetst worden. Afhankelijk van de grootte en zwaarte van de uitval wordt gekeken of het kind in een groepje begeleid zal worden of dat er een individueel handelingsplan opgesteld moet gaan worden voor 6-8 weken (bij meer structurele uitval op meerdere onderdelen van de toets).

Stap 3 Diagnosticeren

Oplossingen voorbereiden

In deze fase wordt het probleem van het kind gediagnosticeerd en door de leerkracht, evt. met hulp van de IB-er een oplossing gezocht en gekeken welke begeleiding nodig is.

Stap 4 Oplossingen uitvoeren

Het handelingsplan wordt opgesteld door de leerkracht, evt. in samenwerking met de IB-er of, indien het probleem te groot is, samen met de begeleider van de schoolbegeleidingsdienst. De gekozen oplossingen worden uitgevoerd.

Stap 5 Evalueren

Bekijken of de geboden hulp resultaat heeft, waar nodig het plan bijstellen en continueren.
Indien nodig hulp inroepen van externe instanties voor vervolgtraject

Onze school maakt deel uit van Stichting Zeeluwe.

Binnen dit samenwerkingsverband wordt uitgegaan van een zorgstructuur waarbinnen 5 fasen worden onderscheiden:

Zorgniveau 1: Algemene preventieve zorg binnen de groep

De leerkracht is verantwoordelijk voor zijn/ haar leerlingen en gaat er vanuit dat leerlingen verschillende behoeftes hebben. Hij/ zij probeert het onderwijs af te stemmen op de verschillende behoeften en mogelijkheden van de kinderen. De groepsleerkracht observeert, signaleert en zorgt voor een regelmatige screening van de leerlingen.

Er wordt gebruik gemaakt van zowel methode gebonden- als niet-methode gebonden toetsen en observatielijsten. Na observaties van de leerlingen en signalering met behulp van toetsgegevens en verwerkingsresultaten, kan de leerkracht overgaan tot analyse en bijstelling van het onderwijs in zijn groep. Dat kan betekenen dat de leerkracht kiest voor een andere didactiek en/of leerinhoud.

Zorgniveau 2: Extra zorg binnen de groep

Wanneer op basis van observaties, leerresultaten en toetsing een leerling opvalt, stemt de leerkracht het onderwijs af op de hulpvraag van het kind. Het bieden van hulp kan bestaan uit:

- extra instructie
- andere leerstof
- andere aanbiederstrategie

In de overlegstructuur kan de leerkracht eventueel de IB-er raadplegen of collegiaal overleg voeren t.a.v. dit kind. De leerkracht zorgt voor verslaggeving. Hij/zij is verantwoordelijk voor het bijhouden van deze gegevens.

Zorgniveau 3: Extra Zorg en inzet IB-er

Indien de hulp genoemd in stap 2 niet leidt tot de gewenste resultaten, de ontwikkelingsachterstand blijft of zelfs groter wordt, meldt de leerkracht dit kind aan bij de IB-er. In stap 3 wordt de zorg voor dit kind een gedeelde verantwoordelijkheid van groepsleerkracht en IB-er. Bij stap 3 “moet” de IB-er ingeschakeld zijn, dit in tegenstelling met stap 2 waarbij de IB-er ingeschakeld “kan” worden.

- De leerkracht geeft informatie over het kind en stelt de hulpvraag vast. Aan de hand van de gegeven informatie, de gestelde hulpvraag wordt in overleg met elkaar een Handelingsplan gemaakt. De IB-er verzamelt indien nodig de te gebruiken materialen genoemd in het Handelingsplan.
- Er wordt in dit handelingsplan een keuze gemaakt ten aanzien van plaats voor uitvoering van het plan. Dit plan wordt bewaard in de zorgmap en bij de IB-er.
- Verslaggeving van de resultaten in de klas vindt plaats door de groepsleerkracht. Verslaggeving van de resultaten buiten de groep door de IB-er.
- De IB-er is verantwoordelijk voor het doen plaatsvinden van de evaluatiemomenten genoemd in het handelingsplan. Zij maakt hiervoor een afspraak met de desbetreffende leerkracht en noteert de afspraken die gemaakt worden.
- Bij het maken van een handelingsplan brengt de leerkracht de ouders hiervan op de hoogte.
- Bij gesprekken met ouders wordt verslaggeving van het gesprek gemaakt door de IB-er. Het verslag wordt ondertekend door de ouders.

Dit ondertekende formulier wordt bewaard in ParnasSys.

Zorgniveau 4: Individuele leerlijn op basis van het ontwikkelingsperspectief

Wordt er ondanks alle inspanningen weinig of geen resultaat geboekt, dan moet er voor dit kind op basis van een zo reëel mogelijk vastgesteld ontwikkelingsperspectief een eigen leerroute uitgestippeld worden voor één of meer vakgebieden. Hiervoor is een protocol individuele leerlijn in ontwikkeling. De leerkracht en IB-er doen dat in overleg met de aan school verbonden orthopedagoog.

- Er worden afspraken gemaakt over de plaats van uitvoering.
- Er vindt een gesprek plaats met de ouders. De groepsleerkracht maakt in overleg met de IB-er een afspraak met de ouders. De IB-er is hierbij aanwezig.
- Een leerling waarvoor een individuele leerlijn wordt gemaakt, wordt minimaal 1x per jaar besproken in een zorgvergadering. Op initiatief van de IB-er worden deze kinderen ingepland.

Externe zorg binnen het samenwerkingsverband.

Zorgniveau 5: Verwijzing

Wanneer de mogelijkheden om zorg te bieden aan een bepaald kind zijn uitgeput, kan de school een beroep doen op Zeeluwe. Zeeluwe heeft de beschikking over een aantal preventieve ambulante begeleiders die zich bezig houden met o.a. coachen van de IB-ers en van groepsleerkrachten.

Zorg op schoolniveau

Signaleren en bespreken van probleemkinderen

Aan de hand van de observaties, leerresultaten, methode- en niet-methode gebonden toetsen (CITO), worden de zorgleerlingen geïnventariseerd en met de groepsleerkracht of indien nodig in een deelteamverband besproken.

We doen dit tijdens een deel van de bouwvergaderingen die aan het begin van het schooljaar zijn vastgelegd. Ze worden geleid door de IB-er. Zij maakt de agenda, deelt de overzichten uit, maakt en bewaart de verslaggeving hiervan. Zij bewaakt de naleving van eventueel gemaakte afspraken. Groeps- en leerlingbesprekingen zijn een belangrijk onderdeel van deze vergaderingen.

Groeps-/voortgangsbespreking (groepsleerkracht en IB-er)

Doel van de groepsbespreking is het bespreken van het functioneren van de groep als geheel en het signaleren van leerlingen, die hetzij door gedrag, dan wel door leerprestaties of ontwikkeling opvallen. Op grond hiervan wordt bepaald of er en hoe er ondersteuning van de leerling en/of leerkracht kan plaatsvinden. Ondersteuning kan via extra groepsobservatie b.v. door IB-er, oudergesprekken, materiële voorzieningen en een individuele leerlingbespreking. Aan de hand van de groepsbespreking worden de groeps�pannen opgesteld en kunnen leerlingen worden geselecteerd die voor een eventuele leerlingbespreking in aanmerking komen.

Individuele leerlingbespreking (team en IB-er)

Op verzoek van de groepsleerkracht kan een leerling worden ingebracht in een zorgvergadering(team) na overleg met de IB-er. De leerling wordt door de leerkracht zo nauwkeurig mogelijk in kaart gebracht met behulp van het formulier "leerlingbespreking." De leerling kan worden besproken in een zorgvergadering ter beoordeling van de IB-er en leerkracht.

Schoolondersteuningsprofiel CBS de Schakel

De overige teamleden krijgen deze informatie ruim van tevoren ter inzage. Tijdens de leerlingbespreking wordt geprobeerd met elkaar handelingsuggesties, handreikingen te bedenken die mogelijk een oplossing kunnen bieden voor de gestelde hulpvraag. We streven naar een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor alle leerlingen binnen de school. De IB-er vervult hierbij een coördinerende rol. Zij leidt de besprekingen, noteert de gegevens en bewaakt de handelingsprocedure en het evaluatietijdstip.

Hulp in de klas

De leerlingbespreking kan leiden tot afspraken over het toepassen van handelingsalternatieven voor dit kind in de groep of directe hulp buiten de groep. Soms is nader onderzoek of observatie noodzakelijk.

Tijdens bovenstaande procedure wordt zorgvuldig met de belangen van de ouders omgegaan. De ouders zullen dan ook vroegtijdig geïnformeerd worden over de gang van zaken en om toestemming worden gevraagd voor door ons noodzakelijk geachte onderzoeken. Er worden afspraken gemaakt over vervolgoverleg en over de resultaten. Bij het opstellen van een handelingsplan kan eventueel gebruik worden gemaakt van de kennis in het speciaal onderwijs.

Evaluerende leerlingbespreking

Op het tijdens de individuele leerlingbespreking afgesproken tijdstip wordt de handelingsprocedure geëvalueerd. De groepsleerkracht of IB-er doet verslag van de handelingsperiode en de behaalde resultaten. Het is mogelijk dat wordt besloten nader onderzoek te doen laten plaatsvinden. De ouders worden na de evaluerende leerlingbespreking geïnformeerd door de groepsleerkracht over de stand van zaken en indien nodig om toestemming gevraagd voor nader onderzoek.

Overlegstructuur

Alle leerkrachten zijn een aantal keren per jaar ingepland, voor overleg met de IB-er. Een keer per 4 á 6 weken vindt er een bouwvergadering plaats. De IB-er is hierbij aanwezig. Zorg in breedste zin van het woord komt hier aan bod. Bv. groepszorg, individuele leerlingen en toetsgegevens of mededelingen zorgplatform etc. De jaarplanning wordt uitgedeeld in juni voorafgaand aan het nieuwe schooljaar. De IB-ers hebben regelmatig overleg met elkaar en met de directeur over de gang van zaken rond de zorgstructuur. We houden zo schoolbreed vinger aan de pols en hebben in bredere zin zicht op de ontwikkelingen op het gebied van zorg.

Overdracht van zorgleerlingen naar een volgende groep

De IB-er is betrokken bij het doorspreken van de zorgleerlingen; dat zijn de leerlingen in zorgniveau 3, 4 en 5 met de ontvangende leerkracht in aanwezigheid van de leerkracht die deze leerling overdraagt. De beide collega's maken een afspraak en stellen de IB-er hiervan op de hoogte.

Het is belangrijk dat alle betrokken collega's bij de overdracht aanwezig zijn.

Verslaggeving ten aanzien van afspraken met ouders.

De groepsleerkracht legt de gemaakte afspraken met ouders schriftelijk vast. De ouders krijgen een kopie hiervan en ondertekenen dit. Verslagen worden bewaard in ons administratiesysteem ParnasSys.

6. Protocol Toelating en Verwijzing

Toelating en verwijzing gaat in principe op dezelfde grondslag. Het verschil is dat bij toelating dient te worden ingeschat in welk zorgniveau een kind zit. Bij verwijzing staat dit voor de school vast. De school volgt het beleid zoals vastgelegd binnen het beleid zorgplicht en passend onderwijs van Zeeluwe, ons schoolbestuur en tenslotte in ons eigen schoolbeleid. Passend onderwijs begint op school.

Aanmeldingsprocedure

Als ouders van een leerling met een specifieke zorgvraag hun kind bij ons op school aanmelden, dan hanteren we het volgende stappenplan:

- Stap 1 Ouders melden hun kind aan op onze school.
- Stap 2 Gesprek met de ouders waarin gegevens worden uitgewisseld en wordt toegelicht hoe de school met het aanmeldingsverzoek om zal gaan. Ouders moeten schriftelijk toestemming geven voor het opvragen van gegevens over hun kind elders.
Bij dit gesprek is vanuit school minimaal aanwezig: de IB-er en de directeur.
- Stap 3 Het team wordt geïnformeerd over het verzoek.
Er wordt informatie verzameld (door de IB-er) over de leerling, over zijn mogelijkheden en zijn beperkingen.
- Stap 4 Met het team wordt de verzamelde informatie besproken.
- Stap 5 Het team brengt advies uit:
- plaatsen (er zijn wellicht nog vragen, verder onderzoek is nodig,) of
 - afwegen van voorwaardelijke plaatsing, of
 - niet plaatsen omdat onze school geen adequaat onderwijsaanbod kan realiseren.

Plaatsingsbeslissing

- Stap 6 Directie neemt een formeel besluit.
- Stap 7 Daarna worden de ouders door de directie geïnformeerd over het besluit.
1. Bij plaatsing: gesprek met ouders, vastleggen van de tussen de school en ouders gemaakte afspraken over de aanpak van de leerling, verdere afspraken maken over de gang van zaken. Informeren van ouders en kinderen.
 2. Bij verder onderzoek: gesprek met ouders, aanvullende informatie halen en opnieuw besluiten.
 3. Bij afwijzing: gesprek met ouders, motivering op schrift zetten, met ouders en andere scholen naar alternatieven zoeken. Informeren van het bovenschools management.

Uitvoering besluit

Bij plaatsing:

- Stap 8a In overleg met de ouders en ondersteunende instellingen opstellen van een handelingsplan.
- Stap 9a (Handelings-) plan laten ondertekenen door ouders.
- Stap 10a Verdere afspraken maken over gang van zaken (bijvoorbeeld PAB).

Bij niet plaatsing:

- Stap 8b Schriftelijk motiveren van besluit.
- Stap 9b Gesprek met ouders.

Schoolondersteuningsprofiel
CBS de Schakel

Stap 10b Afspraken maken over vervolg = zorgdragen voor plaatsing elders met ondersteuning van PCL. Handelen volgens Passend onderwijs en zorgplicht.